

Sluttrapport – Nasjonalt JOB:U (2023–2025)

Bakgrunn og mål

Prosjektet «Velg Skog nasjonalt JOB:U» har hatt som mål å styrke rekrutteringen til skogutdanning og jobb gjennom sommerjobber for ungdom (15–25 år). Prosjektet bygger på erfaringer fra JOB:U Innlandet og er utviklet til et nasjonalt verktøy for rekruttering og omdømmebygging.

Gjennomføring

Prosjektet er gjennomført i bredt samarbeid mellom Velg Skog, Skogselskapet (regionale prosjektledere), kommuner, allmenninger, skogeiere, Statsforvalter, Statskog og skogkulturaktører. Ungdommene har fått dokumentert sikkerhetsopplæring (ryddesag/ungskogpleie), utstyr, og en kompetansepakke om utdanningsløp og karrieremuligheter. Det er arbeidet aktivt med synlighet i media og i partenes kanaler.

Prosjektleder og Velg Skog la ned betydelige ressurser i oppstartsfasen for å etablere prosjektene i fylkene. En av hovedutfordringene har vært å finne gode løsninger for arbeidsgiveransvar og sikre kompetente arbeidsledere.

Styrken i dette prosjektarbeidet ligger i at fylkesskogselskapene (FFS) er mindre organisasjoner spredt rundt i hele landet. Det gjør at en klarer å holde kostnadene lavest mulig og de er hands on på løsninger. Løsninger har det vært mange av. I enkelte fylker har FSS ansatt ungdommene direkte i sitt selskap, andre har hatt løsninger med å betale landbrukstjenester og noen har ansatt de direkte hos skogeier eller kommune. Statskog har for eksempel støttet JOB:U gjennom at de har avtale med SB skog om skogkultur og betaler lønn for ungdommene. Denne viljen til å finne løsninger har vært en av nøklene for suksess. Lokal tilpasning har vært viktig.

JOB:U i Innlandet har i 2025 testet en felles kompetansedag for alle ungdommene. Dette gjorde vi sammen med Evenstad og Skogstyrelsen som de startet JOB:U hos i 2024. Dette ble en veldig flott dag og ungdommene ble kjempeinspirert. For å få til dette var en avhengig av en del ekstra midler og god innsats av næringen og skolen.

Prosjektleder har besøkt alle fylkene som har hatt JOB:U, flere både i oppstartsfasen og underveis i prosjektet. I 2025 har JOB:U også fått politisk oppmerksomhet, noe som resulterte i at Landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen besøkte flere JOB:U-prosjekter i Norge. Etter oppfordring har han vært innom Trøndelag, Innlandet, Buskerud, Telemark og Østfold. Disse besøkene har skapt økt interesse og tydelig vist at ungdom kan bidra aktivt i skogbruket.

SKOGSELSKAPET

Etabl. 1898

Prosjektet er ment å være et lavterskel rekrutteringsprosjekt, med det mener vi at du ikke skal behøve å ha noen bakgrunnskunnskap fra før. Vi har erfart at å mikse litt med erfaring, alder og kjønn gir gode sammensetninger i arbeidslagene.

Som en 15år gammel gutt fra prosjektet i Trøndelag sa til ministeren «når æ e ferdig me sommerjobben ska æ invester i ryddsag».

Resultater

Ser en på deltagere, fylker og arbeidslag isolert har en lyktes med målsetningen i prosjektet. Dette har også gjort at prosjektet har kostet mer enn planlagt.

En veldig god sideeffekt her har vært det enorme medietrykket vi har klart å få til om JOB:U. De fleste sakene har vært i en retning av at ungdom prøver seg om skogarbeidere, men vi har også fått satt søkelys på skog og skogbruk i en positiv retning.

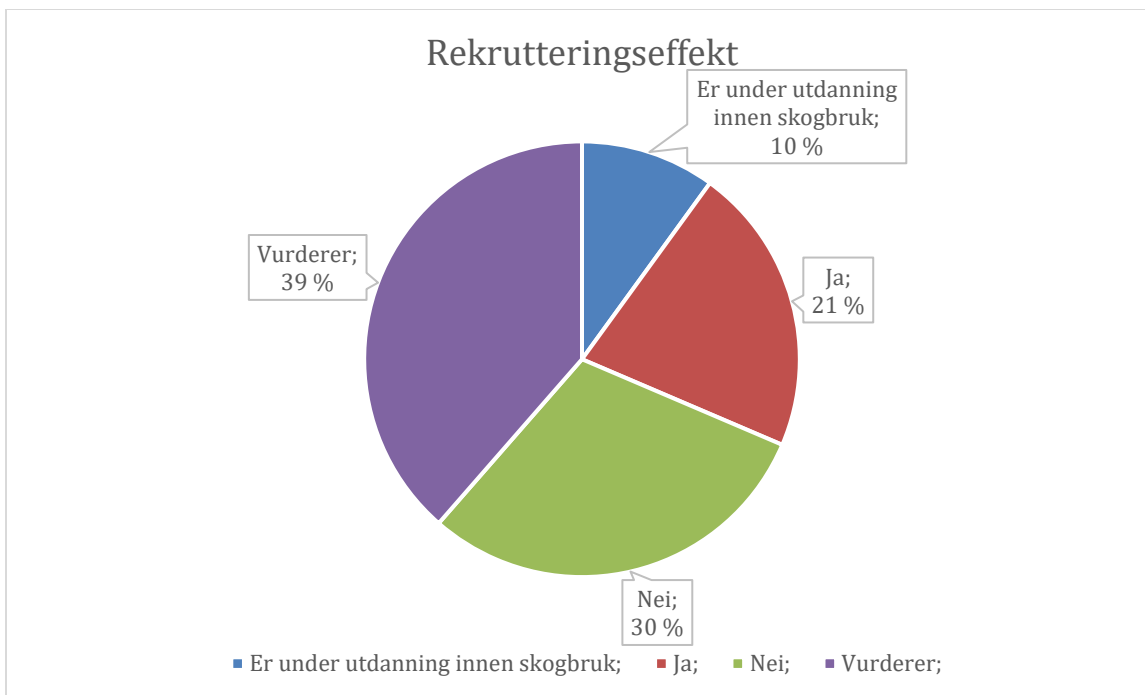
2023: 480 søkere, 140 deltakere, 30 kommuner, 30 arbeidslag i 5 fylker; ca. 20 mediesaker.

2024: 740 søkere, 150 deltakere, 35 kommuner i 10 fylker; ca. 50 mediesaker.

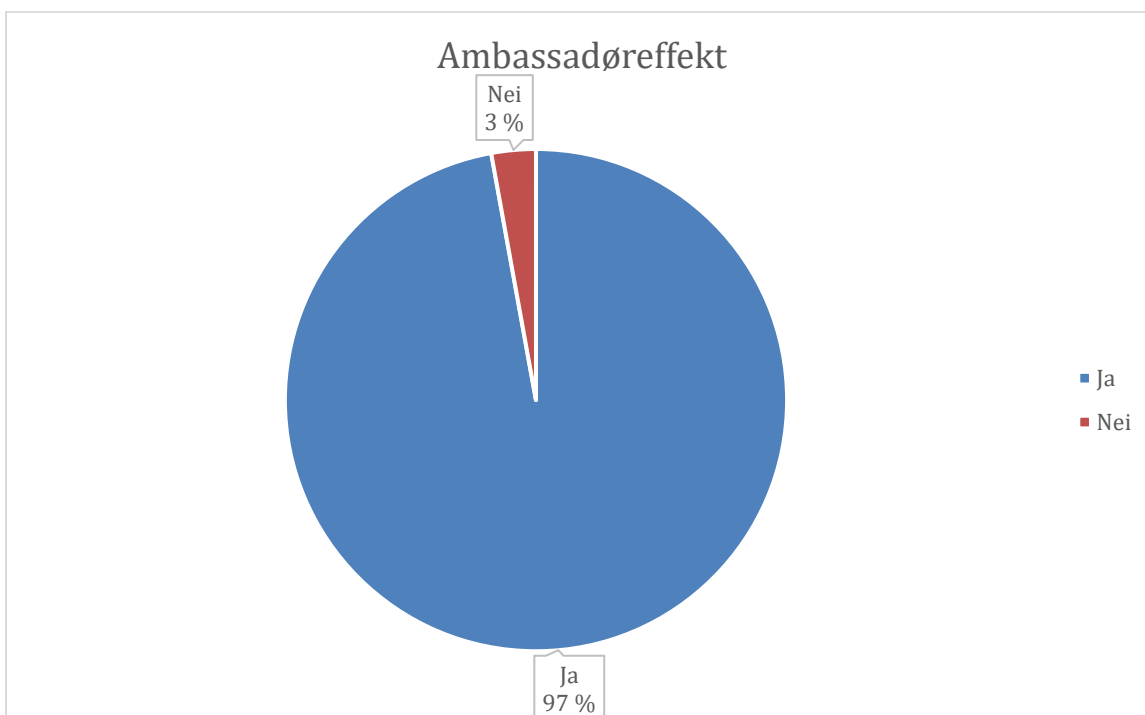
2025: 839 søkere, 219 deltakere, 51 kommuner, 55 arbeidslag i 9 fylker; 62 mediesaker.

Figur 1 Statsråd Nils Kristen Sandtrøen har gitt prosjektet stor oppmerksomhet. Her ute i Stor-Elvdal med arbeidsledere og ungdommer. (bak f.v. Nils Kristen Sandtrøen og Lars Erik Rønningen, F.V; arbeidsleder i Stor-Elvdal Håken Westgård-Hagen og deltager fra Stor-Elvdal Amaile. Jenter fra Solør som jobbet i Våler med arbeidsleder helt til høyre.

Figur 2 Resultater fra spørreundersøkelsen 2025

Figur 3 Tilleggsfunn fra spørreundersøkelsen 2025, vi spurte «er dette en sommerjobb du vil anbefale andre»

Økonomi

Skogbrukets Verdiskapingsfond har støttet prosjektet med samlet kr 1 910 000 (≈30 %). Velg Skog med flere har økt innsats for å komme i land med prosjektet. Tilleggsbidrag er knyttet til fylkesskogselskapene og har gått til utstyr, klær og kurs. Regional finansiering har dekket kurs/utstyr, i tillegg til egenandel for utstyr fra deltakere. I hovedsak fra Statsforvalterne, Fylkeskommunene, kommunene og skognæringen. Siden prosjektgjennomføring har blitt større har også kostnadene vært større, Figur 1.

Rapporterte og reviderte kostnader for Trøndelag, Innlandet, Buskerud/Telemark og Agder årene 2023 - 2025 oppsummert.

Tabell 1 kostnad i reviderte FSS fordelt pr år.

Kostnader	2023	2024	2025	Sum
Prosjektleder	1 200 413	2 412 506	2 310 315	5 923 234
Kurs, fagdag, sag og verneutstyr	739 436	799 712	1 616 920	3 156 068
Øvrige kostnader	81 577	122 319	252 731	456 627
Sum kostnader	2 021 425	3 334 537	4 179 967	9 535 929

**Sammendraget viser mindre inntekter og kostnader enn oppsatt i fylkesregnskapene. Det er stor forskjell i aktivitet og omfang på de ulike fylkeslagene og derfor vil det være forskjell mellom fylkeslagene. Noen har ikke ført egeninnsats og vi har derfor valgt å ta bort det på samtlige regnskap, men man kan se på hver fane hvor mye dette dreier seg om. Sammenstillingen å gi et så godt uttrykk som mulig for de reelle kostnadene og inntektene som mulig for 2023-2025.*

Konklusjon og veien videre

JOB:U har levert over forventning og dokumenterer tydelig effekt på rekruttering, kompetansebygging og styrket omdømme for skogbruket. Modellen er skalerbar og godt egnet for videre utrulling og konsolidering i nye regioner, med anbefaling om fortsatt nasjonal koordinering kombinert med regional medfinansiering.

Det er viktig å understreke at arbeidet med rekruttering og omdømmebygging er en kontinuerlig prosess som krever både innsats og langsiktighet.

Velg Skog har overført det neste JOB:U prosjektet for årene 2026 og 2027 til Det Norske Skogselskap da de gjør mesteparten av arbeidet.

Skogselskapet, med DnS som sentraladministrasjon og FSS som operativ aktør, har motivasjon og engasjement til å ta dette ansvaret videre.

SKOGSELSKAPET

Etabl. 1898